

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (سلام الله علیها) شهرستان مینودشت

مسابقات رشد ۷

عنوان:

نقش تربیتی و اخلاقی نماز در نهادینه شدن رفتارهای دینی در بین

جوانان

استاد راهنمای:

سرکار خانم زینب نوری مقدم

گردآورندگان:

معصومه نوری، سلیمه زارعی، لیلا فرامرزی، خدیجه تیموری

۹۷ آذر

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم به:

خداوند رحمان و رحیم و بی‌انتها و به پیشگاه بگانه منجی دوران، حضرت مهدی موعود (عج) و تمام شهادای در راه حق و به نعمت گرانبهای زندگی، پدر و مادر که چراغ راه هدایتم در تمام مراحل زندگی هستند.

تقدیم و تشکر:

از تمام کسانی که در تهیه این پژوهش ما را یاری رساندند، از جمله استادان گرامی خانم نوری مقدم و بالخصوص از خانواده محترم که در تمام مراحل پشتیبانی می‌کردند، کمال قدردانی و تشکر فراوان دارم.

چکیده:

پژوهش حاضر با عنوان آثار تربیتی و اخلاقی نماز در جوان، با هدف تبیین و تأثیر تربیتی و اخلاقی نماز در جوان به روش کتابخانه‌ای و با ابزار فیش‌برداری تهیه شده است. و خانواده و عوامل مؤثر در تربیت از جمله مباحثی است که در آموزه‌های دینی مورد توجه جدی قرار گرفته است. یکی از عوامل مهم که کودک و نوجوان را در راستای مهم دین هدایت می‌نماید آموختن به موقع و صحیح خواندن نماز از سوی والدین به کودکان و نوجوانان می‌باشد.

در این تحقیق به مفهوم و چگونگی نماز پرداخته شده و در فصل‌های بعدی به آثار تربیتی نمازو نقش نماز بر شخصیت جوانان پرداخته شده است و در کنار همه‌اینها نقش والدین اهمیت ویژه‌ای برای تربیت جوانان و نوجوانان دارد که در این تحقیق درباره آن بررسی شده است.

واژگان کلیدی:

نماز، تربیت، اخلاق، جوان.

- بهجت پور، رضایی، کلانتری، نصیری، عبدالکریم، محمدعلی، ابراهیم، علی، تفسیر موضوعی قرآن‌کریم، قم، نشر معارف، ۱۳۸۹.

- بهرام پور، ابوالفضل، ستون خیمه، تهران، مدرسه، ۱۳۷۷.

_____ - نسیم حیات تفسیر قرآن‌کریم جزا، موسسه هانتشار ا Tehjrat، سیزدهم، تابستان، ۱۳۸۵.

- بهشتی، محمود، معارف زندگی، قم، اول، ۱۳۸۱.

- تقوی، سید رضا، رسالت توجیه‌گاه نهاد جمعه، موسسه هنگینورالثمه (ص) به سفارش نشر نخیل، سوم، ۱۳۷۸.

- جرجانی، تفسیر، ص ۷۹، جلد ۱. بی‌جا، بی‌تا.

- جمعیاز نویسنده‌گان، خانواده‌نامه، تهران، چاپ سوم، ۱۳۸۰.

- جوادی‌آملی، عبدالله، حکمت عبادات جوادی‌آملی؛ نشر اسراء، ۱۳۷۸.

- حجازی، علال‌دین، فرهنگ‌نامه، بی‌جا، قائم، ۱۳۲۵.

- حسن‌زاده، علی، دختر آسمان، ناشر سنبله، دوم،

۱۳۸۷، ص ۳۱؛ هادی، میر اشرفی، احکام‌آموزشی، انتشارات لاهیجی، قم، سیزدهم، ۱۳۹۰.

- حیدرینراقی، علی‌محمد، گفتار نراقی، قم، چاپ دوم، تابستان ۱۳۸۷.

- خلیلی، مصطفی، نقشن‌نما در شخصیت‌جوانان، نشر قمزائر، چاپ‌چهارم، مزم ماستان ۱۳۸۶.

- داودی، خانه بهشتی، نشر مؤسسه هنگیان تشار ا استاد اقامه نهاد، چاپ‌چهارم، تابستان ۱۳۹۶.

- دوانی، علی، راز نماز در نهجه‌البلاغه، نشر مطهر، بهار، ۱۳۷۴.

- دوستی دیلمی، محمد رضا، نردمام آسمان، گرگان: انتشارات نوروزی، چاپاول، ۱۳۹۴.
- دوغان، محمد زکی، آثار تربیتی نیماز و راه های گردش به استاد اقامه نماز، ۱۳۸۸، ص ۶۲.
- آثار تربیتی نیماز راه های یجاد گرایش به استاد اقامه نماز، ۱۳۸۸، بی جا.
- دیملی، حسین، نکته های نورانی، نشر استاد اقامه نماز، ۱۸، چاپاول، بهار ۱۳۷۷.
- رجالی تهرانی، علیرضا، نماز در نهج البلاغه، نشر انتشارات خادمال رضا (ع)، چاپ سوم، تابستان ۱۳۹۱.
- نماز در نهج البلاغه، نشر انتشارات خادمال رضا (ع)، چاپ سوم، تابستان ۱۳۹۱.
- رحیمی، علیرضا، نماز زیبای ترین پرستش، نشر باغدانش، دوم، ۱۳۷۷.
- رضوان طلب، محمد رضا، پرستش آگاهانه، تهران، ستاد اقامه نماز، چاپ پنجم، ۱۳۸۱.
- سادات، محمد علی، اخلاق اسلامی، نشر لیلی، اول، ۱۳۷۹.
- سبحانی، رضایی، جعفر، محمد، اندیشه های اسلامی ۱، نشر دفتر معارف، بی تا.
- سرلک، علی، جوانانمی خواهند بدانند، مشعله دایت، سوم، ۱۳۹۰.
- سید علوی، نماز در قرآن، نشر تهران، نشر مطهر، چاپاول، بهار ۱۳۷۷.
- شهسواری، حسین، نماز چهره دین، مهر دلدار، انتشارات جواد الائمه، اول، ۱۳۸۲.
- شهر مرادی، بیژن، ضیافت عشق، نشر استاد اقامه نماز، چاپاول، تابستان ۱۳۷۹.
- شیروانی، علی، درآمدی بر فلسفه اخلاق، نشر پژوهش معناگر، اول، ۱۳۸۵.
- اسرار نماز، انتشارات دارالفکه، قدس، قم، دوم، تابستان ۱۳۸۵.

- صدرالسادات ذرفولی، سید کاظم اهمیتی مازو و جوابان، تهران، کتابخانه صدر، ۱۳۷۸.
- طبرسی، مجموعات در تفسیر قرآن، ۱۶ جلدی، تهران: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۰.
- فاضل، محمد لنگرانی، جوانی آدبو اسرار نماز، قم، نشر مرکز فقهیاء مهاتهار (ع)، ۱۳۹۲.
- فلاهزاده، محمد حسین آموز شاھکامبھو پژوه ختران، نشر الهدای، سیزدهم، ۱۳۷۷.
- قرائتی، محسن، نماز عشق حسین (علیہ السلام)، تهران، نشر ستاد اقامه نماز، ۱۳۸۹.
- —————، پرتویاز اسرار نماز، تهران، مرکز فرهنگی درس های ایاز قرآن، ۱۳۷۵.
- —————، یکصد و چهاردهنگاه باره نماز، نشر مرکز چاپ و سازمان تبلیغات اسلامی، ۱۳۷۱.
- کاردان، علیمحمد، فلسفه تعلیم و تربیت، تهران انساز مان مطالعه هو تدوین کتابخانه مانسانی، ج ۱، هفتم، ۱۳۸۴.
- کلباسی، مجتبی، یکصد و ده پرسش و پاسخ در باره نماز، نشر تهران استاد اقامه نماز، ۱۳۸۷.
- کهاریان، ظریفه، معناشناسی قلب در قرآن، قم: نشر هاجر، چاپ سوم، ۱۳۹۴.
- مؤسس همطاعتی منتظر انتظهور، رساله امام خمینی (ره)، مشهد بارش، ۱۳۸۱.
- محمد، وحیدی، فلسفه اسرار احکام، قدس، اول، ۱۳۸۳.
- محمدی، حمید، مفردات قرآن، مرکز نشر هاجر، سیزدهم، بهار، ۹۶، ۱۳۸۷.
- محمدی، محسن، ازنماز گزار تالانسی قرآن، نشر، قم، تهران مرکز پژوهش های اسلامی صداوسیما، ۱۳۸۳.
- مرکز تحقیقات اسلامی سپاه انسان شناسی، ۱۳۷۸، ۱، قمنشر یاقوت.
- مصباحیزدی، محمد تقی، آینه پرواز، نشر مرکز انتشار اتمؤسسها آموز شوپور شام امام خمینی (ع)، چاپ سوم، بهار ۱۳۸۶.

- مطهری، مرتضی، آشنایی با قرآن، تهران، صدر، چاپ سیزدهم، ۱۳۷۷.
- سیر ید رنیج البلاغه، قم، صدر، ۱۳۵۴.
- فلسفه اخلاق، انتشارات صدر، ۱۳۸۸.
- یادداشت‌های استاد مطهری، تهران، نشر صدر، سوم، ج ۷، ۱۳۷۸.
- معین، محمد، فرهنگ فارسی، انتشارات ثامن، دوم، ج ۴، ۱۳۸۶.
- فرهنگ معین فارسی، انتشارات امیرکبیر، ج ۲، ۱۳۸۸.
- مکتب قرآن، فلسفه و حکمت‌تماز و روزه، خیابان انقلاب.
- موسوی، حسن، عنوان‌نماز چیستیو جرایی، قم، نشر معارف، ۱۳۹۰.
- نوری شهرضايی، رحمت الله، دیدار با محبوب، قم، ۱۳۸۰.
- نهادوندی، محم فریه، رموز نماز، مشهد ۱۳۳۱.
- وحیدی،
- محمد، احکام و روح‌نمای، نشر قم، موسسه بوستان کتاب و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ص ۱۹۵، چاپ سوم، ۱۳۸۶.
- دانستنی‌های لازم‌از نماز سراسر کشور، چاپ اوول، ۱۳۸۴.
- هاشمی نژاد، حسین، نماز نیاز عاشقان، تهران: نشر سبحان، چاپ دوم، ۱۳۷۲.

۲- منابع عربی

- حر عامل، محمد بن حسن، وسائل الشیعه، ج ۴.

- ——— ، محمدبنحسن،**تفصیلوسایلالشیعهالیمسائلالشرعیه**،قم،ذوالقربی ، ج ۵، ۱۳۸۷، باب ۱۶.

- طباطبایی، محسن،**تفسیرالمیزان**،بنیادفکریعلامه،بی تا،بی جا،ج ۱۶.

- مجلسی، محمدباقر،**بحارالانوار**، ۱۱۰ جلدی،تهران،مکاتبهالاسلامیه،بی تا.

- مکارمشیرازی، ناصرودیگران،**تفسیرنمونه**،دارالكتبالسلامیه،تهران، ۱۳۶۲، ج ۱۶.